

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Національного аерокосмічного
університету ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Голова Вченої ради

«20» червня 2019 р. протокол № 13

Положення

ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ

СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019

Дата введення «21» червня 2019 р.

Редакція № 1 (зі змінами)

Зміни внесено до розділу 4 на підставі
Рішення Вченої ради Університету від 22.01.2020 р.

Харків
2019

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про академічну добročесність	СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 Редакція: 1 Стор. 2 Усього сторінок 13
--	--	--

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про академічну добročесність (далі – Положення) у Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (далі – Університет) закріплює норми та правила професійного спілкування та поведінки між учасниками освітнього процесу в Університеті стосовно питань академічної добročесності.

1.2 Це Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Університету, Правил внутрішнього розпорядку Університету, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та внутрішньо-університетських нормативних актів.

1.3 Академічна спільнота Університету визнає академічну добročесність засадничою цінністю освітнього і наукового процесів і зобов'язана дотримуватися загальноновизнаних норм етики, моралі, стандартів у сферах освітньої, науково-дослідної і виховної діяльності, поважати гідність осіб, які працюють і навчаються в Університеті, підтримувати систему демократичних відносин між усіма представниками університетської спільноти, сприяти підвищенню морально-психологічного клімату в колективі, спрямовувати свої дії на зміцнення авторитету та позитивного іміджу Університету.

1.4 Система забезпечення академічної добročесності є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти Університету і містить:

- 1) заходи, спрямовані на ознайомлення здобувачів освіти із поняттям і вимогами до виконання письмових робіт;
- 2) механізми виявлення порушень академічної добročесності здобувачів освіти;
- 3) порядок притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності.

1.5 Вимоги цього Положення поширюються на всіх співробітників і здобувачів вищої освіти у сферах освітньої, науково-дослідної і виховної діяльності та є обов'язковими до виконання для всіх учасників освітнього процесу в Університеті.

1.6 Положення публікується на офіційному веб-сайті Університету.

Розробники Боярчук А. В. Данько К. А. Селевко В. Б.	Перевірив Романов М. С.	Видав ХАІ	Дійсне з 21.06.2019 р.
--	----------------------------	--------------	---------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про академічну добročесність	СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 Редакція: 1 Стор. 3 Усього сторінок 13
--	--	--

2 ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1 Учасники освітнього процесу у своїй академічній діяльності мають дотримуватись загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, а також:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), за винятком випадків, коли такі завдання передбачають групову роботу;
- посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- викладачі повинні контролювати дотримання академічної добročесності здобувачами освіти;
- викладачі повинні об'єктивно оцінювати результати навчання.

3 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

- 3.1 Порухенням академічної добročесності в Університеті вважається:
- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;
 - **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
 - **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
 - **фальсифікація** – свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

Розробники Боярчук А. В. Данько К. А. Селевко В. Б.	Перевірив Романов М. С.	Видав ХАІ	Дійсне з 21.06.2019 р.
--	----------------------------	--------------	---------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про академічну добросесність	СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 Редакція: 1 Стор. 4 Усього сторінок 13
--	--	--

– **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

– **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої та/або наукової діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

– **академічне хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

– **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

– **академічне шахрайство** – підроблення підписів в офіційних документах (відомостях, залікових книжках, актах, звітах, угодах тощо), проходження процедур контролю знань підставними особами.

3.2 За порушення академічної добросесності науково-педагогічні та наукові працівники Університету можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності в установленому порядку:

– відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;

– позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;

– відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

– позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

3.3 За порушення академічної добросесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності в установленому порядку:

– повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

– повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

– відрахування із Університету;

– позбавлення академічної стипендії;

– позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання.

Розробники	Перевірів	Видав	Дійсне з
Боярчук А. В. Данько К. А. Селевко В. Б.	Романов М. С.	ХАІ	21.06.2019 р.

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про академічну добročесність	СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 Редакція: 1 Стор. 5 Усього сторінок 13
--	--	--

4 ПОРЯДОК ВИЯВЛЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ

4.1 У випадку виявлення порушення академічної доброчесності в письмових роботах, публікаціях, під час поточного або підсумкового контролю чи атестації необхідно повідомити здобувача освіти про час, місце та процедуру встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення його до академічної відповідальності. Питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності розглядають викладач, який проводив поточний або підсумковий контроль, та завідувач випускової кафедри в присутності здобувача освіти, у разі проведення підсумкової атестації розгляд питання проводить екзаменаційна комісія. Відсутність здобувача освіти, повідомленого про час та місце розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення його до академічної відповідальності, не є перешкодою у вирішенні цього питання по суті. Здобувач освіти повідомляється про прийняте рішення.

4.2 Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовлятися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності. Повідомлення направляються на адресу корпоративної електронної пошти в домені khai.edu або в електронний кабінет системи PILOT, також лист може бути відправлений на адресу електронної пошти, яка була надана учасником освітнього процесу. Особа вважається такою, що отримала повідомлення з моменту його відправлення;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу Університету, уповноваженого розглядати такі апеляції, або до суду.

Розробники	Перевірів	Видав	Дійсне з
Боярчук А. В. Данько К. А. Селевко В. Б.	Романов М. С.	ХАІ	21.06.2019 р.

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про академічну добročесність	СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 Редакція: 1 Стор. 6 Усього сторінок 13
--	--	--

4.3 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники контролюють забезпечення дотримання академічної добročесності здобувачами освіти в освітньому процесі та науковій діяльності.

4.4 Дотримання академічної добročесності здобувача освіти при виконанні завдань поточного та підсумкового контролю і атестації здобувача забезпечує викладач (екзаменаційна комісія).

4.5 Дотримання академічної добročесності здобувача освіти при виконанні курсових робіт (проектів) забезпечує викладач, який керує роботою (проектом). Керівник роботи (проекту) зобов'язаний з використанням власної адреси корпоративної електронної пошти завантажити відповідний файл до запровадженої в Університеті електронної бібліотеки системи перевірки на наявність текстових запозичень (далі, репозиторію ХАІ) з наступною перевіркою на наявність текстових запозичень в порівнянні з бібліотекою корпоративного облікового запису Університету.

4.6 Дотримання академічної добročесності здобувача вищої освіти при написанні кваліфікаційних робіт і дисертацій забезпечують науковий керівник (консультант), рецензенти (опоненти) та особа, яка відповідає по кафедрі за роботу з системою запобігання та виявлення академічного плагіату (далі, відповідальний по кафедрі за антиплагіатну роботу). Повна процедура перевірки дисертацій визначається положенням про дисертаційну роботу здобувача наукового ступеня.

4.6.1 Здобувач вищої освіти, не менше ніж за тиждень до встановленої дати захисту дипломного проекту (роботи), зобов'язаний передати своєму науковому керівнику файл електронної версії (формат doc/docx/rtf/pdf) пояснювальної записки дипломного проекту (роботи). Подання файлів, які містять підміну символів, зокрема (але не тільки), з інших алфавітів чи їх графічні зображення, вважається спробою приховати академічний плагіат і карається відповідно до цього Положення.

4.6.2 Науковий керівник (консультант), не менше ніж за чотири робочі дні до встановленої дати захисту дипломних проектів (робіт), зобов'язаний передати відповідальному по кафедрі за антиплагіатну роботу файли електронних версій всіх здобувачів, роботами яких він керує.

4.6.3 Відповідальний по кафедрі за антиплагіатну роботу зобов'язаний невідкладно завантажити до репозиторію ХАІ всі отримані файли з наступною перевіркою на наявність текстових запозичень в порівнянні з бібліотекою корпоративного облікового запису Університету. За результатами перевірки,

Розробники	Перевірив	Видав	Дійсне з
Боярчук А. В. Данько К. А. Селевко В. Б.	Романов М. С.	ХАІ	21.06.2019 р.

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про академічну добročесність	СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 Редакція: 1 Стор. 7 Усього сторінок 13
--	--	--

засобами системи генерується технічний звіт щодо наявності текстових запозичень. Файл звіту, не пізніше ніж один робочий день до встановленої дати захисту, передається науковому керівнику та рецензентам для прийняття рішення.

4.6.4 Особа, визначена наказом ректора відповідальною за роботу з системою запобігання та виявлення академічного плагіату в Університеті, зобов'язана надавати відповідальним по кафедрам за антиплагіатну роботу, обов'язкові до виконання, методичні рекомендації щодо роботи в системі та здійснювати контроль за своєчасним внесенням електронних версій дипломних робіт (проектів) до репозиторію.

4.7 У випадку отримання кафедрою (факультетом) інформації про наявність порушень у статті, тезах виступу на конференції або іншому науковому заході, конкурсній роботі чи будь-який науковій чи навчальній праці здобувача освіти кафедра (факультет) створює комісію, яка перевіряє таку інформацію.

4.8 Про виявлення обману або хабарництва повідомляється декану факультету або ректору. У випадку, якщо порушення містить ознаки складу кримінального правопорушення, інформація передається до Національної поліції України.

5 РІШЕННЯ ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТУ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ПРИТЯГНЕННЯ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ ДО АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

5.1 Рішення про встановлення факту порушення академічної добročесності та притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності викладається у формі подання на ім'я декана факультету.

5.2 Декан приймає рішення щодо притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності і готує подання та відповідний проект наказу на ім'я ректора Університету. У разі коли декан не може прийняти рішення щодо притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності, він передає справу до комісії з питань академічної добročесності Університету з відповідними супроводжувальними документами.

5.3 У випадку застосування відповідальності у формі повторного опрацювання навчального компонента освітньої програми викладач

Розробники	Перевірів	Видав	Дійсне з
Боярчук А. В. Данько К. А. Селевко В. Б.	Романов М. С.	ХАІ	21.06.2019 р.

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про академічну добročесність	СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 Редакція: 1 Стор. 8 Усього сторінок 13
--	--	--

(екзаменаційна комісія) у відомість обліку успішності (протокол) вносить відмітку «не допущено». Здобувачу пропонується пройти повторний курс у наступному навчальному році.

5.4 Якщо порушення, яке передбачає відрахування, виявлено під час підсумкової атестації здобувача освіти, в протоколі екзаменаційної комісії вноситься позначка «не допущено».

5.5 Рішення про встановлення факту порушення академічної добročесності та притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності набуває чинності:

- якщо його було оскаржено в комісії з питань академічної добročесності Університету або у судовому порядку і в задоволенні апеляційної скарги (або позову) було відмовлено – з моменту ухвалення рішення комісії з питань академічної добročесності Університету (або з моменту набуття чинності рішення суду про відмову у задоволенні позову);

- якщо його не було оскаржено в комісії з питань академічної добročесності Університету або у судовому порядку – з моменту закінчення строку апеляційного оскарження.

5.6 Рішення щодо встановлених фактів порушень академічної добročесності та притягнення до академічної відповідальності, які набрали чинності, оприлюднюються у загальнодоступних джерелах (сайт Університету, дошки оголошень тощо).

6 ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТУ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ПРИТЯГНЕННЯ ДО АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

6.1 Оскаржити рішення про встановлення факту порушення академічної добročесності та притягнення до академічної відповідальності здобувача освіти можна протягом трьох робочих днів з моменту повідомлення здобувача освіти про рішення кафедри (факультету) щодо встановлення факту порушення академічної добročесності та притягнення до академічної відповідальності.

6.2 Порядок подавання апеляційної скарги:

Розробники Боярчук А. В. Данько К. А. Селевко В. Б.	Перевірив Романов М. С.	Видав ХАІ	Дійсне з 21.06.2019 р.
--	----------------------------	--------------	---------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про академічну добročесність	СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 Редакція: 1 Стор. 9 Усього сторінок 13
--	--	--

1) апеляційна скарга подається у письмовій формі на ім'я голови комісії з питань академічної доброчесності Університету через канцелярію Університету;

2) у скарзі необхідно зазначити: прізвище, ім'я, по батькові; усі контактні дані; факультет, кафедру, освітню програму; рішення кафедри (факультету), що оскаржується; у чому полягає неправомірність рішення з обґрунтуванням і відповідними запереченнями; клопотання особи, яка подала скаргу; перелік документів та інших матеріалів, що додаються до скарги;

3) апеляційна скарга подається особою, яка її подає, або представником такої особи. До апеляційної скарги, поданої представником, має бути додана довіреність або інший документ, що посвідчує повноваження представника;

4) апеляційну скаргу має бути розглянуто протягом трьох робочих днів від дня її подання;

5) розгляд апеляційних скарг відбувається відкрито, у присутності здобувача освіти та (або) його представника. Відсутність здобувача освіти та (або) його представника, яких було повідомлено про час та місце засідання, не може бути перешкодою розгляду апеляційної скарги;

6) рішення комісії з питань академічної доброчесності Університету ухвалюється за відсутності осіб, які не належать до складу комісії;

7) за результатом розгляду скарги ця комісія може ухвалити такі варіанти рішень:

- задовольнити скаргу та скасувати рішення кафедри (факультету) про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності;
- змінити рішення кафедри (факультету) про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності;
- відмовити у задоволенні апеляційної скарги.

8) рішення комісії з питань академічної доброчесності Університету оформлюються у вигляді протоколу засідання, який підписується головою комісії та секретарем, і набувають чинності з моменту їх ухвалення. У протоколі мають бути доводи, на підставі яких комісія ухвалила рішення. Копія протоколу надсилається здобувачу освіти або його представнику.

6.3 Оскарження рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності у

Розробники	Перевірив	Видав	Дійсне з
Боярчук А. В. Данько К. А. Селевко В. Б.	Романов М. С.	ХАІ	21.06.2019 р.

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про академічну добročесність	СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 Редакція: 1 Стор. 10 Усього сторінок 13
--	--	---

судовому порядку може відбуватися відповідно до вимог чинного процесуального законодавства України протягом трьох робочих днів з моменту повідомлення здобувача освіти про рішення кафедри (факультету) щодо встановлення факту порушення академічної добročесності та притягнення до академічної відповідальності.

7 ПОПЕРЕДЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. Для попередження недотримання принципів, норм і правил академічної добročесності в Університеті використовується такий комплекс профілактичних заходів:

- інформування здобувачів освіти, науково-педагогічних, наукових працівників і співробітників про необхідність дотримання правил академічної добročесності, професійної етики;
- розповсюдження методичних матеріалів;
- проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності Університету, правильності написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- ознайомлення здобувачів освіти науково-педагогічних, наукових працівників і співробітників із цим Положенням;
- посилення контролю завідувачів кафедр, наукових керівників курсових, дипломних проектів/робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
- перевірка дипломних проектів/робіт на предмет академічного плагіату;
- експертна оцінка та (або) технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів на підставі укладених договорів) щодо ознак академічного плагіату в дисертаційних дослідженнях, підготовлених до захисту тощо.

8 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1 Положення погоджується помічником ректора із забезпечення якості освіти, головою студентської ради Університету, головою первинної профспілкової організації студентів та провідним юрисконсультантом,

Розробники	Перевірив	Видав	Дійсне з
Боярчук А. В. Данько К. А. Селевко В. Б.	Романов М. С.	ХАІ	21.06.2019 р.

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про академічну добросесність	СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 Редакція: 1 Стор. 11 Усього сторінок 13
--	--	---

затверджується Вченою радою Університету й вводиться в дію наказом ректора Університету.

8.2 Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Університету в межах своїх повноважень, установлених у посадових інструкціях.

8.3 Зміни та доповнення до Положення розглядаються й затверджуються Вченою радою Університету й вводяться в дію наказом ректора Університету в установленому порядку.

ПОГОДЖЕНО:

Помічник ректора
із забезпечення якості освіти

Ю. А. Воробйов

Голова студентської ради Університету

Д. С. Купіна

Голова первинної профспілкової
організації студентів

Ю. Л. Прончаков

Провідний юрисконсульт

С. В. Орлов

Розробники	Перевірив	Видав	Дійсне з
Боярчук А. В. Данько К. А. Селевко В. Б.	Романов М. С.	ХАІ	21.06.2019 р.

